

UPM Wind West Oy
Alvar Aallon katu 1
00100 Helsinki

Juoleikonkankaan tuulivoimahanke, Ähtäri ja Soini**Perusteltu päätelmä**

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta. Perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 23 §:ään.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteysviranomaisena on toiminut Lupa- ja valvontavirasto.

1 Hanketiedot**1.1 Hankkeen perustiedot**

Juoleikonkankaan tuulivoimahanke (Ähtäri) ja sähkönsiirronvaihtoehdot (Ähtäri ja Soini)

Hankkeesta vastaava on UPM Wind West Oy, jonka hankekehityskonsulttina on Etha Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on Sweco Finland Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

UPM Wind West Oy suunnittelee Juoleikonkankaan tuulivoimahanketta Ähtärin kaupungin pohjoisosaan ja Soinin kunnan rajalle. Hankealue sijaitsee noin 17 kilometrin päässä Ähtärin keskustasta. Hankealueen koko on noin 1700 hehtaaria. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–10 MW.

Arviointiselostuksessa hankkeen vaikutuksia on arvioitu kahden hankevaihtoehdon sekä hankkeen toteuttamatta jättämisen välillä.

Tuulivoimala-alueen vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–10 MW.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 8–10 MW.

Arviointiohjelmavaiheen jälkeen hankevaihtoehdosta VE2 on poistettu pohjoisin tuulivoimala eli vaihtoehto on nyt yhtä voimalaa pienempi. Lisäksi kahden tuulivoimalan alustavia sijainteja on muutettu.

Sähkönsiirron vaihtoehdot:

SVE pohjoinen: Noin 8 kilometrin pituinen 110 kV voimajohto kulkee Ison Koirajärven harjun Natura-alueen pohjoispuolelta ja liittyy Fingrid Oyj:n Alajärvi-Petäjävesi voimajohtoon Soinin kuntaan rakennettavalla Ulvon sähköasemalla.

SVE eteläinen: Noin 18 kilometrin pituinen 110 kV voimajohto kulkee Ison Koirajärven harjun Natura-alueen eteläpuolelta ja liittyy Fingrid Oyj:n Alajärvi-Petäjävesi voimajohtoon Soinin kuntaan rakennettavalla Ulvon sähköasemalla. Uusi voimajohto sijoittuu 7,3 kilometrin matkalta samaan johtokäytävään nykyisen voimajohdon kanssa.

Arviointiohjelmavaiheen jälkeen eteläisen sähkönsiirtovaihtoehdon reitti on muuttunut Fingrid Oyj:n Ulvon sähköaseman sijainnin tarkennuttua ja uusi voimajohto sijoittuu loppuosastaan samaan johtokäytävään nykyisen voimajohdon kanssa.

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehdoista on esitetty arviointiselostuksessa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

2.1 Arviointiselostuksen vireilletulo

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (jäljempänä arviointimenettely) on tullut vireille, kun hankkeesta vastaava UPM Wind West Oy on toimittanut ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 18.2.2025. Arviointiohjelma oli nähtävillä 5.3.2025–3.4.2025 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 30.4.2025.

Arviointiohjelmavaiheessa yhteysviranomaisena toimi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus).

Hankkeesta vastaava on 23.4.2026 toimittanut yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 7 e) perusteella.

Ennen arviointimenettelyn vireilletuloa on järjestetty YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu 17.9.2024, edistämään hankkeen arviointimenettelyn kokonaisuuden hallintaa sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, hankkeesta vastaavan ja YVA-konsultin lisäksi Ähtärin kaupungin, Etelä-Pohjanmaan liiton, Keski-Suomen liiton, Seinäjoen alueen terveydensuojelun, Seinäjoen museon ja Puolustusvoimien edustajat.

2.2 Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 7.5.2026–3.7.2026. Kuulutus julkaistiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lvv.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Ähtärin kaupungille ja Soinin kunnalle julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Ähtärinjärven Uutisnuotta -sanomalehdessä 7.5.2026 julkaistulla lehti-ilmoituksella.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA
- Ähtärin kaupungintalolla ja kaupunginkirjastossa
- Soinin kunnantalolla ja kunnankirjastossa

Arviointiselostuksen esittelytilaisuus järjestettiin 28.5.2026 Otson yhtenäiskoululla Ähtärissä. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteydellä.

2.3 Eri menettelyjen yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä hankkeelle ollaan laatimassa sen toteutumisen edellyttämä tuulivoimaosayleiskaava, joka on vireillä Ähtärin kaupungissa. Ähtärin kaupunki on hyväksynyt hankkeen kaavoitusaloitteen vuonna 2025. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi ja kaavamenettelyt ovat erillisiä, mutta ne toteutetaan rinnakkain ja kaavoituksessa hyödynnetään arviointimenettelyn aineistoja. Kaavaluonnos oli Ähtärin kaupungissa nähtävillä samanaikaisesti arviointiselostuksen kanssa. Hankkeen tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen suunnitellaan olevan nähtävillä syksyn 2026 aikana.

Arviointimenettelyn yhteydessä on toteutettu Natura-arviointi Ison Koirajärven harjun Natura-alueelle (FI0800120, SAC), jolle on arviointimenettelyn alkuvaiheessa tunnistettu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen arviointivelvollisuus. Natura-arviointi on toimitettu Lupa- ja valvontavirastolle arviointiselostuksen yhteydessä.

3 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 18 lausuntoa ja 9 mielipidettä. Yhteysviranomaisen lausuntopyyntöön vastasivat seuraavat viranomaiset, tutkimuslaitokset tai niitä vastaavat tahot: Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Säteilyturvakeskus STUK, Suomen Erillisverkot Oy, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen alueellinen vastuumuseo, Pohjanmaan elinvoimakeskus, Fingrid Oyj, Soinin kunta, Väylävirasto, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

TUKES, Puolustusvoimat, Ilmatieteen laitos, Metsähallitus, Seinäjoen museot (alueellinen vastuumuseo), Länsi-Suomen elinvoimakeskusten Kalatalouspalvelut, Pohjanmaan liitto, Luonnonvarakeskus sekä Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Mielenpitoon antoivat seuraavat tahot: Kolunvoima ry sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Pohjanmaan piiri ry ja Ähtärinjärven luontoyhdistys ry yhdessä. Lisäksi mielenpitoon antoi 7 yksityishenkilöä. Yhdessä mielenpitoessa oli 92 allekirjoittajaa.

Säteilyturvakeskus STUK sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes tuovat esille, että niillä ei ole lausuttavaa asiasta. Suomen Erillisverkot Oy katsoo, että hankkeella ei ole vaikutusta sen toimintaan.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielenpiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA. Verkkopalvelussa julkaistuja lausunnoista on poistettu henkilötiedoiksi katsotut sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n mukaiset tiedot.

3.1 Yhteenveto lausunnoista

3.1.1 Yleistä arviointiselostuksesta

Lausunnonantajat pitivät arviointiselostusta pääosin kattavana ja arviointia useimpien vaikutusluokkien osalta riittävänä. Toisaalta Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa todettiin, että vaikutusarviointi ei ole riittävän tarkka hankkeen ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Yleisesti lausunnoissa tuotiin esiin tarve tarkentaa etenkin yhteisvaikutusten arviointia muiden lähialueen energiantuotantohankkeiden kanssa, maakuntakaavan tavoitteiden huomioon ottamista sekä vaikutuksia maisemaan, alueen virkistyskäyttöön ja luonnonympäristöön.

3.1.2 Vaihtoehdot

Lausunnoissa tuotiin esille, että hankkeen vaihtoehtojen, niihin liittyvien huoltoteiden sekä sähkönsiirron toteuttamisen kuvaus on osittain epäselvä. Lausunnoissa katsottiin, että vaihtoehto VE2 on vaikutuksiltaan lievempi kuin suurempi vaihtoehto VE1 ja vastaa paremmin maakuntakaavan tavoitteita. Voimaloiden tiiviimmän sijoittumisen vaihtoehdossa VE2 katsottiin lausunnoissa lieventävän monia vaikutuksia, kun taas vaihtoehdon VE1 pohjoisimpien tuulivoimaloiden katsottiin sijaitsevan maisema- ja virkistysvaikutusten kannalta herkällä alueella. Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa suositeltiin hankkeen toteuttamatta jättämistä.

3.1.3 Maisemavaikutukset

Etelä-Pohjanmaan liiton, Seinäjoen museoiden sekä Metsähallituksen lausunnoissa hankkeesta Ison Koirajärven harjuun sekä Arpaisten virkistysalueeseen ja Arpaisten järveen ja Iso Manalaiseen kohdistuvia maisemavaikutuksia pidettiin merkittävänä. Yleisesti

hankkeen maisemavaikutukset katsottiin lausunnoissa kohtalaisiksi tai suuriksi. Seinäjoen museoiden lausunnossa sähkönsiirtoreittien maisemavaikutusten selvittäminen katsottiin osin puutteelliseksi ja katsottiin, että valokuvasovitteita olisi tullut tehdä enemmän sekä arvioida myös pimeän ajan näkymävaikutuksia.

3.1.4 Luontovaikutukset ja luontoarvot

Useissa lausunnoissa katsottiin, että ekologisiin yhteyksiin ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset voivat yhteisvaikutukset huomioon ottaen muodostua kohtalaisiksi tai merkittäviksi. Metsähallitus toi lausunnossaan esille, että tuulivoimahanke voi vaikuttaa hankealueen pohjoispuolisen soidensuojelun täydennysehdotuskohteen suoalueisiin ja muun muassa aiheuttaa häiriötä alueita käyttävälle metsäpeuralle. Metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia katsottiin pystyttävän lieventämään poistamalla hankealueen luoteisosan tuulivoimala rakenteineen. Lausunnossa suositeltiin toteutettavaksi viherrakenne- ja metsäpeuran elinympäristöselvitys yhteisvaikutusten selvittämiseksi ja lieventämiseksi. Metsäpeuraan kohdistuvat vaikutukset sekä yhteisvaikutukset nostettiin esiin myös Luonnonvarakeskuksen ja Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnoissa. Lausunnoissa metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten arvioinnin katsottiin sisältävän epävarmuutta ja lajiin kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioitiin olevan arviointiselostuksessa esitettyä suurempia. Merkittäviksi vaikutuksiksi nähtiin metsäpeuran kulkureittien, lisääntymisalueiden ja ekologisten yhteyksien mahdollinen heikkeneminen.

Lausunnoissa tuotiin esiin myös linnustoon kohdistuvat vaikutukset, joiden merkittävyyden katsottiin vaihtelevan lajiryhmän mukaan, mainiten etenkin peto- ja muuttolinnut. Useassa lausunnossa esitettiin johtopäätös, että eri hankkeiden yhteisvaikutukset maakotkaan voivat muodostua merkittäviksi. Lisäksi muuttolinnustoon kohdistuvia yhteisvaikutuksia pidettiin lausunnoissa kohtalaisina tai suurina. Luonnonvarakeskus katsoi metsäkanalintuselvitysten tulosten sisältävän epävarmuutta.

Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoi lausunnossaan Ison Koirajärven harjun Natura-arvioinnin puutteelliseksi metsäpeuraan ja sen liikkumisyhteyksiin, ekologisiin yhteyksiin, linnustoon sekä luontotyypeihin kohdistuvien vaikutusten osalta. Lisäksi korostettiin, että hankkeessa tulee ottaa huomioon Ison Koirajärven harjun suojeluperusteisiin mahdollisesti lisäävät lajit ja luontotyypit, joista on tällä hetkellä epävarmuutta. Lausunnossa katsottiin, että suoritettujen arvioinnin perusteella ei voida sulkea pois merkittävien vaikutusten aiheutumista Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteisiin. Lausunnossa suositeltiin hyödyntämään vaikutusarvioinnissa Luonnonvarakeskuksen WINDLIFE-tutkimushankkeen tuloksia.

3.1.5 Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen, viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön

Virkistyskäyttöön kohdistuvien vaikutusten katsottiin lausunnoissa olevan merkittäviä etenkin Arpaisten retkeilyreitillä. Lisäksi katsottiin, että hanke toteutuessaan tulisi vähentämään alueen houkuttelevuutta metsästyskäyttöön. Useissa lausunnoissa katsottiin, että alueen virkistysarvot heikkenevät maiseman ja äänimaiseman muutosten

vuoksi. Ihmisten elinolojen osalta lausunnoissa tuotiin esille melu-, välke- ja viihtyisyysvaikutukset sekä vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen. Näiden vaikutusten katsottiin kohdistuvan hankkeen lähialueeseen. Hankkeen kalataloudellisten vaikutusten ja niiden lieventämiskeinojen tarkastelu katsottiin riittäväksi.

3.1.6 Muut vaikutukset

Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Suomen liitto ja Soinin kunta toivat lausunnoissaan esille maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvien vaikutusten osalta tarpeen tarkentaa maakuntakaavan tavoitteiden ja suunnittelumääräysten sekä maakuntarajat ylittävien yhteisvaikutusten huomioon ottamista sekä sähkönsiirtoreittien yhteensovittamisen alueen muiden maankäyttöhankkeiden kanssa. Sähkönsiirtoreitteihin liittyen Fingrid Oyj toi esille risteämälausuntojen tarpeen hankkeen myöhemmässä suunnitteluvaiheessa. Pohjanmaan elinvoimakeskusten ja Väyläviraston lausunnoissa todettiin liikenneturvallisuuteen liittyen tarve suunnitella erikoiskuljetusten reitit huolellisesti sekä ottaa huomioon tieverkon kunto ja lentoesteiden vaikutusten selvittäminen. Puolustusvoimat muistutti lausunnossaan hankkeen muutosten vaikutuksesta hyväksyttävyytensä lausuntoon ja sen päivittämistarpeesta sekä sähkönsiirtoreittien muutoksista ja tarpeesta päivittää tietoja hanketta lähellä sijaitsevista Puolustusvoimien alueista. Lisäksi Ilmatieteen laitoksen lausunnossa nostettiin esiin useiden tuulivoimahankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset sääatutkamittauksiin.

3.2 Yhteenveto mielipiteistä

3.2.1 Yleistä

Saapuneissa mielipiteissä arviointiselostusta ei nähty kaikilta osin riittävänä. Epävarmuuksia katsottiin olevan etenkin yhteisvaikutusten, luontovaikutusten sekä virkistyskäyttöön ja kiinteistöjen käyttöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa. Arviointiselostuksen rakennetta pidettiin mielipiteissä osin vaikeaselkoisena. Myös hankkeen toteuttamatta jättämistä esitettiin useissa mielipiteissä.

3.2.2 Vaihtoehdot

Mielipiteissä todettiin, että hankkeen vaihtoehdot eroavat toisistaan vain vähän ja aiheutuvien vaikutusten eroja ei ollut esitetty riittävän selkeästi. Useissa mielipiteissä ehdotettiin vaihtoehto VE1:n voimalan numero 1 poistamista sen aiheuttamien merkittävien vaikutusten takia. Sähkönsiirron vaihtoehdoista eteläistä reittiä pidettiin useissa mielipiteissä parempana, koska suuri osa siitä sijoittuisi olemassa olevan voimajohtokäytävän yhteyteen, ja pohjoisesta vaihtoehdosta katsottiin aiheutuvan enemmän haittaa.

3.2.3 Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen

Mielipiteissä tuotiin yleisesti esille hankkeen vaikutukset asumisviihtyvyyteen ja vapaa-ajan asuntojen käyttöön. Hankkeen aiheuttamat meluvaikutukset nostettiin esille suuressa

osassa mielipiteistä. Melun lisääntymisen katsottiin viihtyvyyden lisäksi vaikuttavan merkittävästi ihmisten terveyteen ja virkistyskäyttöön, koska se kohdistuu hiljaiselle maaseutu- ja mökkialueelle. Mielipiteissä oltiin huolissaan siitä, että melutason on arvioitu jäävän vain hieman alle valtioneuvoston asetuksen mukaisen 40 dB ohjearvon. Mielipiteen esittäjät näkivät melumallinnuksessa epävarmuutta ja etenkin melun yhteisvaikutukset Kilpilamminkankaan tuulivoimahankkeen kanssa nähtiin arvioitua suurempina.

Lähes kaikissa mielipiteissä nostettiin esille hankkeen merkittävät vaikutukset Arpaisten retkeilyalueeseen ja vaikutusten arvioinnissa nähtiin puutteita. Hankkeen katsottiin vaikuttavan alueen luonnonrauhaan ja vetovoimaan matkailukohteena. Mielipiteissä tuotiin esille myös alueeseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä sähkönsiirron vaikutukset. Monissa mielipiteissä huolta herättivät myös kiinteistöjen arvoon ja käyttöön kohdistuvat vaikutukset.

Mielipiteissä hankkeen maisemavaikutukset nähtiin pysyvinä, merkittävinä ja osin suurempina kuin arviointiselostuksessa on esitetty. Korkeiden tuulivoimaloiden katsottiin näkyvän laajalle alueelle. Maisemavaikutusten nähtiin kohdistuvan muun muassa Kolun kylään ja hanketta ympäröivien järvien maisemiin. Myös eri tuulivoimahankkeiden aiheuttamat yhteisvaikutukset maisemassa herättivät huolta.

3.2.4 Vaikutukset luontoon ja luontoarvoihin

Hankkeesta luonnolle aiheutuvat vaikutukset ja niiden suuruus nousivat esiin huolenaiheina suurimmassa osassa saapuneita mielipiteitä. Etenkin vaikutukset metsäpeuralle tärkeisiin alueisiin ja reitteihin nähtiin suurina. Mielipiteissä tuotiin esille, että metsäpeuran elinympäristöihin ja liikkumisreitteihin kohdistuvat yhteisvaikutukset Kilpilamminkankaan tuulivoimahankkeen kanssa ovat suuremmat kuin arviointiselostuksessa on esitetty.

Lisäksi mielipiteissä nostettiin esiin linnustoon kohdistuvat vaikutukset ja törmäysriskit mainiten erityisesti maakotka, mehiläishaukka ja muut petolinnut sekä muuttolinnusto. Linnustovaikutusten arvioinnissa nähtiin puutteita ja maakotkaan kohdistuvien haitallisten yhteisvaikutusten katsottiin olevan suuria. Lisäksi mielipiteissä todettiin, että useat tuulivoimahankkeet vähentävät yhteisvaikutusten kautta laajoja häiriöttömiä alueita, joita suurpedot tarvitsevat. Useiden tuulivoimahankkeiden katsottiin myös yleisesti pirstovan yhtenäisiä suo- ja metsäalueita sekä heikentävän ekologiaa yhteyksiä.

Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota siihen, ettei kaikkia hankkeen lähialueen Natura-alueita ole tarkasteltu riittävästi vaikutusten arvioinnissa. Natura-alueiden suojeluperusteisiin kohdistuvat vaikutukset nähtiin osittain epäselviksi ja yhteisvaikutusten tarkastelua toivottiin laajennettavan.

3.2.5 Pintavedet

Mielipiteissä tuotiin pintavesien osalta esiin etenkin Isojärveen ja sen valuma-alueelle sekä pienvesikohteisiin kohdistuvat vaikutukset. Tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien rakenteiden

sekä pohjoisen sähkönsiirtovaihtoehdon (SVE pohjoinen) rakentamisen katsottiin aiheuttavan haitallista kuormitusta, joka kulkeutuu vesistöihin ja luonnontilaisiin puroihin. Mielipiteissä katsottiin, että etenään SVE pohjoisen pintavesivaikutusten arviointi ja lieventämistoimenpiteet eivät ole riittäviä. Myös vesienhallintarakenteiden kuvaus nähtiin puutteellisena.

3.2.6 Muut vaikutukset

Yksittäisissä mielipiteissä tuotiin esiin myös pohjavesien laatuun, erityisesti Kolun pohjavesialueeseen ja vedenottamoon mahdollisesti kohdistuvat haitalliset vaikutukset sekä erikoiskuljetusten aiheuttamat riskit. Lisäksi nostettiin esiin rakentamisaikaisen raskaan liikenteen ja sähkönsiirtolinjojen aiheuttamia vaikutuksia.

3.3 Natura-arvioinnista annetut lausunnot

Ison Koirajärven harjun Natura-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisessa arviointimenettelyssä. Metsähallitus Luontopalvelut Natura-alueen haltijana sekä Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojeluviranomainen ovat antaneet Natura-arvioinnista lausuntonsa, joiden julkiset versiot ovat kokonaisuudessaan tämän perustellun päätelmän liitteinä 1 ja 2. Lausuntojen johtopäätökset on esitetty pääpiirteissään seuraavassa.

Lupa- ja valvontavirasto on todennut Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa, että hanketta ei voi pitää Ison Koirajärven harjun Natura-alueen suojelutavoitteiden mukaisena, sillä hanke voi vaikuttaa alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien tilaan ja niiden kehitykseen. Lupa- ja valvontavirasto on todennut oikeaksi arvioinnin johtopäätöksen siitä, että tuulivoimaloiden rakentamisella ei ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin, johtuen voimaloiden ja Natura-alueen välisestä etäisyydestä sekä valuma-aluejaosta. Lisäksi heikentävien vaikutusten ilmeneminen on asianmukaisesti poissuljettu useiden suojeluperusteluontotyyppien osalta. Sen sijaan arvioinneissa on todettu merkittäviä vaikutuksia suojeluperusteluontotyypeihin pikkujuot ja purot, humuspitoiset järvet ja lammet sekä metsäluhdut. Näiden osalta Lupa- ja valvontavirasto edellyttää arvioinnissa esitettyjen lieventävien toimenpiteiden käyttöönottoa ja antaa myös lausunnossaan tarkempia ohjeita lievennyskeinoista.

Lupa- ja valvontavirasto on todennut, että metsäpeuraan kohdistuvien vaikutusten osalta arviointia tulee päivittää, mikäli laji tulee lisätyksi Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Metsähallitus luontopalvelut on Ison Koirajärven harjun Natura-alueen haltijana lausunut Ison Koirajärven harjun Natura-arvioinnista ja todennut siinä otetun huomioon alueen suojeluperusteena olevat lajit ja riittävällä, vaikkakin yleispiirteisellä tasolla myös muut tärkeät lajit. Lausunnossa todettiin, että hankkeesta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin, kun otetaan huomioon suunnitellut lieventämistoimenpiteet. Lausunnossa todettiin muina tärkeinä lajeina tietolomakkeella mainituista lajeista vaikutuksia kohdistuvan erityisesti

suurpetoihin sekä metsoon. Lisäksi todettiin, että metsäpeuraan kohdistuvat vaikutukset ovat todennäköisesti suurempia, kuin mitä Natura-arvioinnissa on esitetty.

4 Yhteysviranomaisen arvio arviointiselostuksen riittävydestä ja laadusta sekä laatijoiden pätevyydestä

Yhteysviranomainen on tarkistanut arviointiselostuksen riittävyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa.

Arviointiselostus on tehty arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella. Yhteysviranomaisen lausunnossa esiin tuodut keskeiset asiat on pääosin otettu huomioon arviointiselostuksessa. Hankkeen vaikutusarvioinnissa tehdyt selvitykset ovat pääosin riittävät ja asianmukaiset. Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostus täyttää YVA-lain 19 §:n ja YVA-asetuksen 4 §:n sisältövaatimukset. Arviointiselostus ei sisällä sellaisia puutteita, jotka estäisivät perustellun päätelmän antamista hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Arviointiselostus on laaja kokonaisuus ja sisältää runsaasti erillisselvityksiä, joista osa on hyvin kattavia ja perusteellisia. Toisaalta muun muassa aiheutuvien luontovaikutusten osalta arviointiin on jäänyt epävarmuutta. Arviointiselostuksessa on yleisesti tuotu esille haittojen lieventämistoimenpiteitä, mutta kuvauksesta ei kuitenkaan käy selkeästi ilmi, aiotaanko esitetyt toimenpiteet toteuttaa. Myös sähkönsiirron toteuttamisessa on vielä epävarmuutta, koska Fingrid Oyj:n Ulvon sähköasema on vasta suunnitteluvaiheessa. Hanke ja siihen liittyvät rakenteet on kuvattu kuitenkin riittävällä tasolla merkittävien vaikutusten tunnistamiseksi. Hankealueen sisäisen sähköaseman tai akkuvaraston sijainti ei ole vielä täsmentynyt, minkä vuoksi sitä ei ole esitetty hankekartalla.

Hankkeen vaihtoehtoihin on tehty muutoksia arviointiohjelmavaiheen jälkeen. Vaihtoehtoa VE2 on pienennetty ympäristövaikutusten lieventämiseksi, ja lisäksi kahden tuulivoimalan sijaintia on molemmissa vaihtoehtoissa muutettu meluvaikutusten ja pienvesiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Yhteysviranomainen pitää esitettyjä muutoksia hyvänä ja katsoo, että niiden valinta ja rajausta on perusteltu arviointiselostuksessa riittävästi. Hankevaihtoehtojen kuvaus kartalla on kuitenkin osin epäselvä.

Merkittävyyden arvioinnissa on sovellettu IMPERIA-hankkeessa kehitettyjä monitavoitearvioinnin menetelmiä. Arvioinnin lopputuloksen ymmärrettävyyttä ja luotettavuutta olisi selkeyttänyt, jos merkittävyydsarvion päättelyketju olisi tuotu selkeästi esille jokaisen vaikutustyyppin kohdalla. Lisäksi olisi voitu esittää selkeämmin, miten arvioinnin lopputulos vaikuttaa merkittävyydsuokkaan, ovatko esimerkiksi suuriksi ja erittäin suuriksi arvioidut vaikutukset merkittäviksi luokiteltavia.

Arviointiselostuksessa on tuotu esille hankkeen merkittävät ympäristövaikutukset erillisinä koskien tuulivoimala-alueita ja sähkönsiirron vaihtoehtoja. Sähkönsiirto kuuluu kuitenkin olennaisesti tarkasteltuun hankekokonaisuuteen ja vaikutusten merkittävyys olisi tullut esittää myös tuulivoima-alueen ja sähkönsiirron vaikutukset sisältävänä kokonaisarviona. Arvioinnin tulokset on esitetty värikoodeilla yhteenvetotaulukossa, joka on toisaalta

havainnollinen, mutta värikoodin lisäksi vaikutusten merkittävyyssluokat olisi selkeyden vuoksi ollut syytä tuoda esille myös taulukon tekstissä.

Arviointiselostuksessa on esitetty YVA-lain 33 §:ssä edellytetyt tiedot sen laadintaan osallistuneiden koulutuksesta ja työkokemuksesta. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiselostuksen laatimiseen ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen.

5 Yhteysviranomaisen johtopäätös hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

5.1 Merkittävien vaikutusten rajaaminen ja käsittely

Arviointiselostuksessa Juoleikonkankaan tuulivoima-alueen merkittäviksi vaikutuksiksi on tunnistettu hankkeesta lähimaisemaan sekä tiettyihin lintulajeihin kohdistuvat vaikutukset. Arviointiselostuksen mukaan suuria kielteisiä maisemavaikutuksia kohdistuu hankkeen lähialueen järviin sekä paikallisesti arvokkaaseen ison Koirajärven harjuun. Mehiläishaukalle arvioidaan aiheutuvan suuria heikentäviä vaikutuksia tuulivoima-alueen toiminnasta, kun taas maakotkaan ja muuttaviin kurkiin ja hanhiin katsotaan kohdistuvan suuria heikentäviä yhteisvaikutuksia muiden lähialueen energiantuotantohankkeiden kanssa. Sähkön siirrolla ei ole arviointiselostuksessa esitetty olevan merkittäviä vaikutuksia, mutta kohtalaisen kielteisiä vaikutuksia on arvioitu aiheutuvan maisemaan (SVE eteläinen), maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen (SVE pohjoinen) sekä pintavesiin (SVE eteläinen).

Yhteysviranomaisen katsoo laadittujen arviointien kohdentuneen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin. Arvioinneissa ja niiden pohjana olevassa aineistossa on kuitenkin osin sellaisia puutteita, että hankkeen seuraavassa vaiheessa (kaavoitus) arviointien tarkkuutta ja kohdentamista on lisättävä.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen sekä alueen virkistyskäyttöön, muuhun eläimistöön, pintavesiin, pohjavesiin sekä Natura-alueisiin ovat arvioitua suurempia tai arvioinneissa esiintyy sellaisia epävarmuuksia tai puutteita perusteluissa, että arvioinnin johtopäätös ei ole kaikilta osin luotettava. Kyseiset vaikutukset on arviointiselostuksessa todettu joko vähäisen tai kohtalaisen kielteisiksi, mutta yhteysviranomaisen katsoo ne merkittäviksi. Melun ja välkkeen vaikutuksen yhteysviranomaisen on sisällyttänyt ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten tarkasteluun.

Yhteysviranomaisen ei käsittele perustellussa päätelmässään niitä arviointiselostuksessa arvioituja vaikutustyyppisiä, joiden vaikutukset on yksiselitteisesti todettu vähäisiksi, joilla ei ole vaikutuksia tai ne ovat positiivisia, ja yhteysviranomaisen on vaikutuksen merkittävyyden tulkinnasta samaa mieltä. Tässä hankkeessa tällaisia vaikutuskohteita ovat vaikutukset ilmastoon, luonnonvarojen hyödyntämiseen, arkeologiseen kulttuuriperintöön, maa- ja kallioperään sekä liikenneturvallisuuteen.

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

5.2 Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin

Arviointiselostuksessa on käsitelty huomionarvoisia luontokohteina luonnonsuojelulain (9/2023) 64 ja 65 §:n ja vesilain (27.5.2011/587) 2 luvun 11 §:n mukaiset suojellut luontotyypit, vesilain 3. luvun 2 §:n mukaiset luonnontilaiset purot, uhanalaiset luontotyypit sekä muut kasvillisuudeltaan huomionarvoiset kohteet ja lajiesiintymät. Kyseisiin luontotyypeihin on esitetty kohdistuvan vähäisiä vaikutuksia sekä tuulivoimala-alueesta että sähkönsiirron eri reittivaihtoehtoista. Yhteysviranomainen katsoo, että näihin luontotyypeihin kohdistuu kuitenkin merkittäviä heikentäviä vaikutuksia hankkeen sähkönsiirtolinjan rakentamisesta. Arviointiselostuksessa on tuotu esille molempien sähkönsiirtoreittien alueelta yhteensä seitsemän arvokasta kasvillisuuskuviota, joihin yhteysviranomainen katsoo sähkönsiirron rakentamisen ja toteuttamisen vaikuttavan heikentävästi. Toteutuessaan voimalinja sijoittuu kohteiden päälle, jolloin niiden luonnontilaisuus väistämättä heikkenee. Lisäksi yhteysviranomainen katsoo, että tuulivoimala-alueen vaikutukset huomionarvoisiin luontotyypeihin ovat vähäistä suurempia.

Arviointiselostuksessa on tuotu esille, että arvokkaita kasvillisuuskohteita ei tulla kiertämään voimajohdon toteuttamisen takia. Kyseisistä kuvioista yli puolet on luokiteltu joko erittäin uhanalaisiksi, vaarantuneiksi tai Etelä-Suomessa silmällä pidettäviksi. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan molemmat sähkönsiirron vaihtoehdot muuttavat rakennettavan voimajohdon alueella sijaitsevia arvokkaita luontotyypejä tai mahdollisesti jopa tuhoavat ne, jolloin sähkönsiirtolinjojen vaikutus kyseessä oleviin luontokohteisiin arvioidaan merkittäväksi. Arviointiselostuksessa on esitetty arvokkaisiin luontokohteisiin kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinoiksi sähkönsiirron osalta töiden ajoittaminen talviaikaan sekä tuulivoima-alueen rakentamisen osalta pölyämisen estäminen ja kohteiden huomioon ottaminen rakentamisaikana pintavalunnan, teiden parantamisen ja tuulivoimaloiden nostoalueiden suunnittelussa. Arviointiselostuksessa on suositeltu arvokkaiden luontokohteiden säilyttämistä luonnontilaisena. Sitoutuminen haittojen lieventämiskeinojen toteuttamiseen jää kuitenkin epävarmaksi, mikä lisää haitallisten vaikutusten todettua merkittävyyttä.

5.3 Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin

Arviointiselostuksessa ei ole erikseen käsitelty hankkeen vaikutuksia ekologisiin yhteyksiin. Vaikutukset käsitellään Natura- ja suojelualueiden sekä muiden luontoarvoiltaan merkittävien kohteiden tarkastelun yhteydessä, joihin kohdistuvat vaikutukset on sekä tuulivoimala-alueen että sähkönsiirron osalta arvioitu vähäisiksi tai ei vaikutusta -luokkaan kuuluviksi. Yhteysviranomainen katsoo, että ekologisiin yhteyksiin kohdistuu Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeesta arvioitua suurempia kielteisiä vaikutuksia, erityisesti yhteisvaikutuksina lähialueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Yhteysviranomainen on samaa mieltä arviointiselostuksessa esitetystä johtopäätöksestä, ettei suurten kielteisten yhteisvaikutusten muodostumista voida poissulkea, kun otetaan huomioon myös epävarmuus muiden lähialueen hankkeiden vaikutuksista.

Yhteysviranomaisen arvio ekologisiin yhteyksiin kohdistuvien vaikutusten merkittävydestä perustuu myös siihen, että vaikutuksia on arvioitu hyvin yleispiirteisesti ja siten esitettyyn arvioinnin lopputulokseen jää huomattavaa epävarmuutta.

Saatavilla olevan aineiston (Etelä-Pohjanmaan viherrakenne ja ekosysteemipalvelut, 2022-selvitys) mukaan hanke sijoittuu laajojen yhtenäisten metsä- ja suoalueiden alueelle, josta lähtee ekologisia yhteyksiä. Selvitystä ei ole kuitenkaan hyödynnetty arvioinnin toteutuksessa. Arvioinnissa ei ole myöskään huomioitu yhteysviranomaisen arviointiohjelmalausunnossa antamaa ohjeistusta ekologisten yhteyksien vaikutusarvioinnista. Yhteysviranomainen huomauttaa, että ekologisten yhteyksien huomiointi on osa laadukasta monimuotoisuusvaikutusten arviointia ja ekologisilla yhteyksillä on merkitystä myös Natura-alueiden välisiin lajien kulkuyhteyksiin. Myös Metsähallitus on lausunnossaan tuonut esille, että hankkeen yhteydessä on tarve tarkastella tarkemmin ekologisia yhteyksiä eri hankkeista metsäpeuran kulkuyhteyksiin kohdistuvien yhteisvaikutuksen takia.

5.4 Vaikutukset Natura-alueisiin ja luonnonsuojelualueisiin

Arviointiselostuksessa on Ison Koirajärven harjun Natura-alueelle esitetty aiheutuvan vähäisiä vaikutuksia tuulivoima-alueen sekä pohjoisen sähkönsiirtovaihtoehdon toteuttamisesta. Eteläisellä sähkönsiirtovaihtoehdolla ei ole katsottu olevan vaikutuksia kyseiseen Natura-alueeseen. Yhteysviranomainen on samaa mieltä tuulivoima-alueen vähäisistä vaikutuksista Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin. Yhteysviranomainen katsoo kuitenkin, että sähkönsiirron vaikutukset vesitalousvaikutuksille alttiille luontotyypeille (pikkujoet ja purot, metsäluhdet sekä humuspitoiset järvet ja lammet) ovat merkittäviä. Nämä luontotyypit ovat Natura-alueella pienialaisia, ja voimajohtoalueen ja luontotyyppien väliset etäisyydet jäävät pieniksi tai niissä on epävarmuutta.

Voimajohto ylittää myös vesiuomia, joista osa virtaa Natura-alueen suuntaan. Pohjoisen sähkönsiirtovaihtoehdon (SVE pohjoinen) vesitalousvaikutukset voivat ulottua pidemmälle kuin eteläisen siirtovaihtoehdon, koska SVE pohjoisen alueelle sijoittuvat uomat virtaavat juuri Natura-alueen suuntaan. Yhteysviranomainen katsoo, että vaikutuksia voidaan kuitenkin lieventää riittävästi toteuttamalla seuraavat Natura-arvioinnissa esitetyt ja yhteysviranomaisen omassa tarkastelussaan tarpeellisiksi katsomat lieventämistoimenpiteet. Natura-arvioinnin mukaan vaikutuksia tullaan lieventämään toteuttamalla toimivat hulevesien suojelurakenteet, ehkäisemällä rakentamisaikaiset öljyvahingot sekä varautumalla mahdollisiin onnettomuustilanteisiin imeytystarvikkeilla ja esitetyllä öljyntorjuntasuunnitelmalla. Yhteysviranomainen katsoo, että lisäksi tulee estää kuormitus vesistöihin Natura-alueelle johtavia uomia ylitettäessä sekä säilyttää virtaamat ja pintaveden liikkeitä muuttumattomina rakentamistöistä huolimatta käyttäen parasta saatavilla olevaa tekniikkaa. Voimajohdon pylväät tulee lisäksi sijoittaa mahdollisimman

kauas Natura-alueelle ja sieltä pois johtavista uomista ja säilyttää suojavyöhykkeiden kasvillisuus ja puusto.

Yhteysviranomainen katsoo, että muut hankkeen ja sähkönsiirron vaikutusalueella sijaitsevat luonnonsuojelualueet on tunnistettu asianmukaisesti, ja vaikutukset niihin on arvioitu oikeasuuntaisesti. Hankkeella tai sähkönsiirrolla ei todennäköisesti ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia muihin suojelualueisiin.

5.5 Vaikutukset luontodirektiivin liitteiden (IV a ja II) lajistoon

5.5.1 Metsäpeura

Arviointiselostuksessa on esitetty, että metsäpeuraan kohdistuu Juoleikonkankaan tuulivoima-alueesta ja sähkönsiirrosta vähäisiä vaikutuksia sekä lähialueen eri hankkeiden yhteisvaikutuksista vähintään kohtalaisia vaikutuksia. Tästä poiketen yhteysviranomainen katsoo, että metsäpeuraan kohdistuu hankkeesta merkittäviä vaikutuksia. Arvioinnin yhteydessä tehty metsäpeuraselvitys on kattava ja monipuolinen, mutta vaikutusarvioinnin johtopäätökset ovat osin yksinkertaistettuja, eivätkä perustu parhaaseen saatavilla olevaan tutkimustietoon. Yhteysviranomainen huomauttaa Luonnonvarakeskuksen ohella, että hankkeen ja sitä ympäröivän alueen GPS-seuranta-aineisto sisältää epävarmuuksia. Lisäksi laji tehtyjen havaintojen perusteella todennäköisesti käyttää säännöllisesti hankkeen vaikutusalueen suoalueita, vaikka yksilömäärät ovat lajille tyypillisesti pieniä. Siten hankkeen lähialueilla on merkitystä metsäpeuran elinympäristönä.

Arviointiselostuksessa ei tunnisteta tuulivoimahankkeen toiminnan aikaista häiriövaikutusta metsäpeuraan, vaikka yhteysviranomainen katsoo, että aiheesta löytyy runsaasti metsäpeuraan sovellettavissa olevaa tutkimustietoa. Tällä hetkellä paras saatavilla oleva tutkimustieto osoittaa tuulivoiman välttelykäyttämisen olevan lajilla suurinta kesäisin vasomis- ja vasanhoitoaikaan noin viiden kilometrin vyöhykkeellä tuulivoimalasta. Tällöin useita lajin vasomiseen soveltuvia suoalueita jäisi Juoleikonkankaalla häiriövyöhykkeen sisäpuolelle. Yhteysviranomainen katsoo, että vaikka hankealue ei sijaitse metsäpeuran tärkeimpien elinalueiden vieressä, heikentää hankkeen toteutuminen lajin elinympäristöjä jopa viiden kilometrin säteellä tuulivoimaloista, jolloin Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeen vaikutukset tulisi arvioida varovaisuusperiaatteen mukaisesti kohtalaisiksi. Useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset metsäpeuran lisääntymismenestykseen ovat kumuloituvia ja voivat pidemmällä aikavälillä olla ennakoitua suurempia, mikä voi vaarantaa koko kannan elinvoimaisuutta. Yhteysviranomainen on tullut arviossaan Metsähallituksen kanssa samaan johtopäätökseen, että hankkeen luoteisosan voimaloiden ja rakenteiden poistaminen lieventää metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia siten, että vaikutukset eivät enää olisi luokiteltavissa merkittäviksi.

5.5.2 Viitasammakko

Tuulivoima-alueen ja sähkönsiirron toteuttamisesta on arviointiselostuksessa arvioitu aiheutuvan viitasammakolle vain vähäisiä vaikutuksia. Yhteysviranomainen katsoo, että

koko hankekokonaisuuden osalta ei pystytä poissulkemaan merkittävien vaikutusten kohdistumista viitasammakkoon. Hankkeessa tehty viitasammakkokartoitus on kohdistunut ainoastaan tuulivoimala-alueelle, eikä sitä ole tehty sähkösiirtoreittien osalta. Yhteysviranomainen katsoo, että luontodirektiivin IV a-liitteen lajin kohdalla pelkkä tietokanta- ja karttatarkastelu ei anna riittävän tarkkaa kuvaa ja arviota lajin esiintymisestä. Mikäli sähkösiirtoreittien alueella, joko pylväsrakenteiden kohdalla tai niiden vaikutusalueella, esiintyy lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, ei merkittäviä kielteisiä vaikutuksia lajille voida poissulkea. Viitasammakkoon kohdistuvaa vaikutusten arviointia on syytä tarkentaa ja tämä voi edellyttää täydentäviä kohdennettuja maastoselvityksiä luonnonsuojelulain vastaisten toimien poissulkemiseksi.

5.5.3 Suurpedot

Arviointiselostuksessa suurpetoihin on arvioitu kohdistuvan vähäisiä vaikutuksia tuulivoima-alueen sekä rakennettavan sähkönsiirron takia. Yhteysviranomainen toteaa, että suurpetoihin kohdistuvien vaikutusten arviointi on arviointiselostuksessa yleispiirteinen, eikä perustu esimerkiksi kattaviin maastokartoituksiin tai potentiaalisten elinympäristöjen mallintamiseen. Yhteysviranomainen katsoo, että lumijälkilaskennan ja arviointiselostuksessa annettujen tietojen perusteella ei voida poissulkea suurpetojen lisääntymis- tai levähdyspaikkojen esiintymistä alueella ja siten ei pystytä poissulkemaan vähintään kohtalaisen kielteisten vaikutusten aiheutumista lajeihin. Lisäksi yhteysviranomainen tuo esiin, että suurpedoista karhu ja ilves ovat luontodirektiivin IV a liitteen lajeja, joiden lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 78 §: nojalla. Lajit on myös mainittu hankealueen vieressä sijaitsevan Ison Koirajärven harjun Natura-alueen muina tärkeinä eläinlajeina. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen vaikutuksista etenkin karhuun ja ilvekseen on epävarmuutta. Lisäksi yhteysviranomainen katsoo, että eri tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden toteutuessa niiden yhteisvaikutukset voivat olla vähäistä suurempia suuren reviirin omaaville lajeille kuten suupedoille. Luonnonsuojelulain vastaisten toimien poissulkemiseksi etenkin karhuun ja ilvekseen kohdistuvien vaikutusten arviointi voi edellyttää tarkentavia selvityksiä.

Yhteysviranomainen katsoo, että vaikutukset liito-oravaan, lepakoihin ja saukkoon on arvioitu asianmukaisesti koko hankkeen osalta. Lisäksi yhteysviranomainen toteaa, että näille lajeille erityisen hyvin soveltuvia elinympäristöjä ei ole havaittu tuulivoima-alueella tai sähkönsiirron vaihtoehtojen reiteillä. Yhteysviranomainen yhtyy arviointiselostuksen johtopäätökseen, että hankkeen vaikutukset liito-oravaan, lepakoihin ja saukkoon ovat vähäisiä ja merkittävien vaikutusten aiheutuminen lajeihin pystytään poissulkemaan.

5.6 Vaikutukset linnustoon

Arviointiselostuksessa tuulivoimala-alueen vaikutukset mehiläishaukkaan on arvioitu suuriksi kielteisiksi. Yhteysviranomainen yhtyy arvioon tuulivoima-alueesta mehiläishaukkaan kohdistuvista suurista kielteisistä vaikutuksista, koska tuulivoimaloista voi aiheutua törmäysriski hankealuetta osin reviirinään käyttävälle lajille. Lisäksi suuria

kielteisiä yhteisvaikutuksia on esitetty aiheutuvan maakotkalle sekä muuttaville kurjille ja hanhille. Tuulivoima-alue sijaitsee maakotkan kahden reviirin reuna-alueella, mutta se ei kuitenkaan sijoitu lajin ydinreviireille tai aivan niiden läheisyyteen. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa esitetty arvio perustuu riittäviin taustatietoihin eli elinympäristömalliin perustuvaan törmäysmallinnukseen. Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksen arvioon siitä, että Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeesta ei itsessään aiheudu suuria kielteisiä vaikutuksia maakotkalle, mutta useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset tietyille reviirille muodostuvat merkittäviksi.

Yhteysviranomaisen katsoo, että pesimälinnustoon kohdistuvien vaikutusten arviointi on yleisesti toteutettu asianmukaisesti ja kattavasti. Tuulivoima-alueen vaikutukset tiettyihin lintulajeihin (sääksi, helmipöllö, viirupöllö, metso ja teeri) sekä linnustollisesti arvokkaiden alueiden lajeihin on todettu arviointiselostuksessa kohtuullisen kielteisiksi, mistä yhteysviranomaisen on samaa mieltä. Tuulivoimalat sijaitsevat riittävällä etäisyydellä metsäkanalintujen soidinalueista, eikä sähkönsiirtolinjojen alueella ole lajeille erityisen tärkeitä alueita. Sääksen pesän ja lähimmän tuulivoimalan väliin jää suositusten mukainen kahden kilometrin suojavyöhyke. Tuulivoimala-alueen ympäristössä sijaitsee useita sääksen pesiä, jolloin arviointiselostuksen arvio kohtalaisista vaikutuksista on perusteltu. Yhteysviranomaisen toteaa, että etenkin hiiri- ja kanahaukan osalta pesinnät hankealueella jäävät arviointiselostuksen perusteella epävarmoiksi. Molempien lajien mahdolliset pesinnät sijoittuvat arvioinnin mukaan hankealueen eteläosaan. Arviointiselostuksessa tuulivoima-alueen vaikutukset kanahaukkaan on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi ja hiirihaukkaan vähäisiksi. Yhteysviranomaisen arvioi, että molempiin lajeihin kohdistuu niiden törmäysriskien ja pesäpaikkatietojen epävarmuuden takia kohtalaisia vaikutuksia.

Arviointiselostuksessa muuttaviin hanhiin ja kurkiin kohdistuvat tuulivoimahankkeen ja lähialueen muiden hankkeiden yhteisvaikutukset on arvioitu suuriksi kielteisiksi. Yhteysviranomaisen toteaa johtopäätöksen olevan oikea, kun otetaan huomioon hankealueen ympärillä sijaitsevat useat sekä toiminnassa tai suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet, niistä aiheutuva estevaikutus sekä hankealueen sijainti lajien muuttoreiteillä. Arviointiselostuksessa itse tuulivoimahankkeen vaikutukset lajeihin on arvioitu vähäisiksi. Yhteysviranomaisen tuo esiin, että hankealue sijaitsee sekä kurjen keväisellä että syksyisellä päämuuttoreitillä ja lisäksi kevätmuutonseurannassa havaittiin runsasta hanhien muuttoa hankealueen läpi. Arviointiselostuksessa törmäysriskejä on tunnistettu erityisesti harmaahanhille, taigametsähanhille, kurjelle ja sepelkyyhkylle. Yhteysviranomaisen katsoo, että etenkin suurikokoisille ja kömpelöille lentäjille (kurki, hanhet, laulujoutsen), joiden lennot tapahtuvat merkittävässä määrin voimaloiden riskikorkeudella, voi aiheutua Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeesta kohtalaisen kielteisiä vaikutuksia. Yhteysviranomaisen tuo esiin, että muuttolinnuston suositusten mukaista seuranta-aikaa lyhyemmät seuranta-ajat vähentävät muuttolintuihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin luotettavuutta. Kurkeen kohdistuvien vaikutusten osalta yhteysviranomaisen katsoo, että tuulivoimaloiden määrän kasvu lajin muuttoreitillä saa linnut muuttamaan lentoreittejään tai reittien varrella sijaitsevat ruokailu- ja levähdyspaikat muuttuvat vaikeasti saavutettaviksi. Tämä voi pidemmällä aikavälillä

aiheuttaa merkittäviä, kumuloituvia ja ennakoimattomia kielteisiä vaikutuksia koko alueen kautta muuttavaan kurkipopulaatioon. Yhteisvaikutukset myös muille suurikokoisille, törmäysherkillä lajeille voivat muodostua ennakoitua suuremmiksi. Arviointiselostuksessa on joitakin törmäysriskien lieventämiseen liittyviä toimenpiteitä (tuulivoimaloiden lentoestevalot ja tornien alaosien maalaaminen, voimaloiden pysäyttäminen tutka- ja kameralaitteistoilla sekä tuulivoimala-alueiden yli 3 kilometrin väliset etäisyydet), mutta ei käy selkeästi ilmi, aiotaanko esitetyt toimenpiteet toteuttaa hankkeessa.

Sähkönsiirtolinjoista on arvioitu kohdistuvan kohtalaisia vaikutuksia törmäysherkkiin lajeihin ja SVE eteläisen osalta viirupölyllään. Yhteysviranomaisen pitää tätä arviota oikeana ja katsoo esitetyn voimajohtojen huomiomerkinnän tarpeelliseksi ja törmäysriskin pienentämisessä toimivaksi lieventämistoimenpiteeksi.

5.7 Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Arviointiselostuksessa pintavesiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu tuulivoimala-alueen osalta vähäisiksi ja sähkönsiirron osalta kohtalaisiksi (SVE eteläinen). Yhteysviranomaisen on osin samaa mieltä vaikutusten arvioinneista ja pitää arviota eteläisen sähkönsiirtovaihtoehdon kohtalaisista vaikutuksista oikeansuuntaisena.

Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että arviointiselostuksessa esitetty purojen puskurivaikutus ei merkittävästi vähennä hankkeen vesistövaikutuksia. Sedimentin pidentyminen tapahtuu purouomissa, jolloin kiintoaineksen päävaikutukset kohdistuvat näin nimenomaan vesilain mukaisiksi kohteiksi todennettuihin purouomiin. Lisäksi yhteysviranomaisen toteaa, että järviin voimakkaasti vaikuttavat humusaineet eivät poistu purouomissa, vaan kulkeutuvat suoraan järviin, joissa niiden kielteinen vaikuttavuus voi olla suuri. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että neljännen vesienhoitokauden luokitusaineistossa Kivijärvestä on havaittu tummumiskehityksen aiheuttamia vaikutuksia hapenkulutukseen ja veden väriin. Jos kyseinen kehityssuunta voimistuu, myös muut vesienhoidon luokittelutekijät voivat muuttua. Näin ollen yhteysviranomaisen katsoo, että sekä humuksen että kiintoaineksen osalta hankkeen rakentamisen aiheuttama vaikutus voi olla arviointiselostuksessa arvioitua suurempi, mikäli ei suoriteta riittäviä haittojen lieventämistoimenpiteitä.

Humuskuormituksen estämisen osalta ei ole arviointiselostuksessa esitetty varsinaisia lieventämistoimenpiteitä, vaikka mahdollisten päästöjen syntymekanismit on tunnistettu. Yhteysviranomaisen katsoo, että ojitusilmoituksen ja/tai vesilupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selkeä suunnitelma, miten lievennetään hankkeen aiheuttamat humuspäästöt suhteessa Kivijärven valuma-alueen muihin humuspäästöihin. Vesienhallintasuunnitelmassa tulee osoittaa, että hanke ei vaaranna Kivijärven hyvää tilaa (vesienhoitolain heikentämättömyysvaatimus 3a luku 20a §). Riittävät lieventämistoimenpiteet valumavesien, kiintoaineen ja ravinteiden pidättämiseksi on syytä esittää lupahakemusten yhteydessä, esimerkiksi hulevesisuunnitelmassa. Mahdollisten pidentys- ja viivytysrakenteiden toimivuus varmistetaan rakentamalla ne ennen varsinaisten maarakennustöiden alkua. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että mitoituksessa tulee

huomioida metsänhakkuiden ja maanrakennuksen aiheuttamat kiintoainekuormat, jotka voivat heikentää rakenteiden toimivuutta.

Yhteysviranomaisen katsoo, että sähkönsiirron vaikutusten esitettyjen lieventämistoimenpiteiden toteuttaminen on tarpeellista merkittävien haittojen estämiseksi. Arviointiselostuksessa on vaikutuksia esitetty lievennettävän seuraavilla toimenpiteillä: pylväiden sijoittamisen suunnittelu, työmaavesien hallinta, voimajohtokäytävän raivaus rantavyöhykkeellä maastoa säästään, rantavyöhykkeen kasvillisuuden säästäminen mahdollisimman suorialaisena sekä riittävien sekä vähintään 30 metriä leveiden suojavyöhykkeiden jättäminen.

Yhteysviranomaisen katsoo, että pintavesien tilaan kohdistuvien vaikutusten arviointi on tehty muilta osin pääosin hyvin. Myös arvioinnin lopputulos vähäisistä vaikutuksista muiden kuin edellä mainittujen pintavesivaikutusten osalta on oikeansuuntainen, mikäli esitetyt lieventämistoimenpiteet toteutetaan. Yhteysviranomaisen toteaa, että arviointiselostuksessa esitetyt lieventämistoimenpiteet ovat sopivia ja oikein sovellettuna ne voivat olla riittäviä muiden vesistövaikutusten kuin humuspäästöjen osalta. Arviointiselostuksessa on esitetty, että kiintoaineiden kulkeutumisen vaikutuksia lievennetään 30–50 metriä leveillä suojavyöhykkeillä sekä vesienhallinnan suunnittelulla. Maan pintaeroosion lieventämiseksi on esitetty, että rakennustyöt toteutetaan kuivaan aikaan ja talvella. Hydrologisia vaikutuksia on esitetty lievennettävän palauttamalla kasvipeite sen mahdollistaville alueille mahdollisimman nopeasti rakentamisen jälkeen sekä vesienhallinta ja -johtamisrakenteilla ja perustamalla kosteikkoja ja pintavalutuskenttiä. Lisäksi vesieliöiden liikkuminen on esitetty turvattavan ja lievennettävän riskejä häiriö- ja onnettomuustilanteisiin laitteiden tarkastuksella ja huollolla.

Arviointiselostuksessa vaikutukset pohjavesiin on arvioitu kohtalaisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli erikoiskuljetukset toteutetaan Kolun pohjavesialueen läpi, vaikutukset kyseessä olevaan pohjavesialueeseen ovat hyvin suuret kielteiset ja voivat muodostua merkittäviksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että Kolun (1075912) 1E-luokan pohjavesialue on hyvin herkkä raskaille kuljetuksille, koska pohjavesialueen kohdalla tie on jyrkkä ja kapea ja vedenottamo on tien välittömässä läheisyydessä. Yhteysviranomaisen korostaa, että kuljetuksia ei tule järjestää Hautakyläntien kautta. Alueella on mahdollista järjestää vaihtoehtoisia kuljetusreittejä. Kyseisen kohteen rajoitus on tiedossa Sisä-Suomen elinvoimakokeskuksen erikoiskuljetusten luparyhmällä.

5.8 Vaikutukset maisemaan

Arviointiselostuksessa tuulivoimala-alueen maisemavaikutukset paikallisesti arvokkaaseen luontokohteeseen Ison Koirajärven harju on arvioitu suuriksi kielteisiksi. Sähkönsiirron eteläisen vaihtoehdon maisemavaikutukset on arvioitu kohtalaisen kielteiseksi sen vaatimien metsänhakkuiden takia, jotka kohdistuvat suhteellisen eheisiin ja näkyviin metsäalueisiin. Muuten tuulivoimala-alueen ja sähkönsiirron vaihtoehtojen maisemavaikutukset on arviointiselostuksessa arvioitu vähäisiksi. Yhteysviranomaisen

katsoo, että koko hankkeesta maisemaan aiheutuvat vaikutukset ovat merkittäviä. Yhteysviranomaisen painottaa näkemyksessään lähellä sijaitsevaa arvokasta virkistysaluetta Ison Koirajärven harjua sekä Arpaisten retkeilyreitistöä. Sähkön siirron sijoittuminen maisemallisesti herkille alueille on todettu myös saapuneissa lausunnoissa. Lisäksi esiin on nostettu hankkeen maisemavaikutukset edellä mainittuihin arvo- ja virkistyskohteisiin sekä lähialueen järvimaisemiin ja nykyisten maisemallisten arvojen muuttuminen tuulivoimahankkeen myötä.

Arviointiselostuksessa on nostettu esille erityisesti kaksi tuulivoimalaa, VE1:n itäisin ja pohjoisin voimala ja tuotu esille, että *”Itäisimmän voimalan näkyvyys korostuu ennen kaikkea Arpaisten järveltä katsottuna”*. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan tällä yksittäisellä voimalalla on suuri kielteinen vaikutus Arpaisten alueen virkistysarvoihin. Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksen näkemykseen siitä, että pohjoisin tuulivoimala, sijoituessaan erilleen muista tuulivoimaloista, aiheuttaa erillisiä vaikutuksia erityisesti lähiympäristönsä maisemaan. Lisäksi pohjoisin voimala sijoittuu lähelle kyläasutusta, joka jäisi puristuksiin Juoleikonkankaan sekä vireillä olevan Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen kanssa. Yhteysviranomaisen katsoo, että suurimpia kielteisiä maisemavaikutuksia voidaan lieventää jättämällä sekä VE1:n itäisin, että pohjoisin voimala toteuttamatta.

5.9 Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen

Arviointiselostuksessa tuulivoimala-alueen ja sähkön siirron vaihtoehtojen vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen sekä alueen virkistyskäyttöön on arvioitu vähäisen kielteisiksi. Vaihtoehdon VE1 yhteisvaikutukset lähialueen muiden hankkeiden kanssa on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen kokonaisvaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen ovat merkittäviä. Yhteysviranomaisen johtopäätös perustuu hankkeen sijaintiin haja- ja loma-asutuksen läheisyydessä ja etenkin alueen virkistyskäytölle aiheutuviin haitallisiin vaikutuksiin. Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että asutuksen ja tuulivoimaloiden välillä on vähintään noin 1,5 kilometrin etäisyys.

Arviointiselostuksessa tuulivoima-alueen aiheuttaman melun vaikutukset on arvioitu vähäisiksi, koska valtioneuvoston asetuksen 40 dB ohjearvo ei ylitä lähimmissä asuin- tai lomarakennuksissa. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että melumallinnusten mukaan äänitaso on useamman vapaa-ajan asunnon kohdalla hyvin lähellä valtioneuvoston asetuksen ohjearvoa, ja korkein äänitaso lähialueella sijaitsevan vapaa-ajan asunnon havaintopisteen kohdalla on 39,8 dB. Vaikka äänitaso ei ylitä ohjearvoa, yhteysviranomaisen pitää meluvaikutuksia vapaa-ajan asutukselle merkittävänä ja katsoo melua vähentävien toimenpiteiden suunnittelun ja toteuttamisen tärkeänä merkittävien vaikutusten estämiseksi.

Tuulivoimala-alueen välkevaikutukset on arviointiselostuksessa arvioitu vähäisiksi, koska ne eivät ylitä 8 tuntia vuodessa mallinnuksessa käytetyissä havainnointipisteissä eli asuin- ja vapaa-ajanrakennuksissa. Yhteysviranomaisen on erillisenä vaikutuksena välkkeen vähäisestä merkittävydestä samaa mieltä, mutta katsoo välkkeen vaikutukset osaksi

ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia, jolloin ne voivat yhdessä muun muassa maisema- ja meluvaikutusten kanssa vaikuttaa merkittävästi vaikutusalueen asukkaiden ja virkistyskäyttäjien elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Arviointiselostuksessa Juoleikonkankaan ja muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset viihtyvyyteen oli arvioitu kohtalaisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että jo pelkästään Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeesta alueen virkistyskäytölle aiheutuvat vaikutukset ovat merkittäviä. Juoleikonkankaan tuulivoimala-alue sijoittuu maisemallisesti herkälle ja virkistyskäytössä olevalle alueelle Ison Koirajärven harjun ja Arpaisten retkeilyreitistön välittömään läheisyyteen. Tuulivoimahankkeen rakentamisen myötä menetettäisiin hiljaista aluetta, jollaisia on nykyään olemassa enää rajallisesti. Hankkeesta virkistyskäytölle etenkin maiseman ja äänimaiseman muutosten kautta aiheutuvat vaikutukset on nostettu esiin myös suurimmassa osassa saapuneita lausuntoja ja mielipiteitä. Virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset koetaan hankkeessa merkittäviksi ja arviointiselostuksessa esitettyjä suuremmiksi.

5.10 Yhteisvaikutukset

Yhteysviranomaisen toteaa, että Juoleikonkankaan tuulivoimahankkeen sijoituessa useiden vaikutustyyppien osalta muiden samassa suunnittelutilanteessa tai eri vaiheissa olevien energiantuotantohankkeiden kanssa samalle vaikutusalueelle, korostuvat mahdolliset yhteisvaikutukset useissa vaikutuskohteissa ja ne muodostuvat helposti merkittäviksi. Yhteysviranomaisen on ottanut kantaa yhteisvaikutuksiin vaikutuskohteittain perustellussa päätelmässä.

Lisäksi useissa yhteysviranomaiselle toimitetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä on esiintynyt korostunut huoli hankkeen aiheuttamien vaikutusten lisäksi sen aiheuttamista kumulatiivisista vaikutuksista seudun linnustoon, metsäpeuraan, ekologisiin yhteyksiin ja maisemaan sekä virkistyskäyttöön ja viihtyvyyteen etenkin melun ja välkkeen osalta.

5.11 Muut ympäristövaikutukset

5.11.1 Vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen

Maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset on arviointiselostuksessa arvioitu tuulivoimala-alueen osalta vähäisiksi ja SVE pohjoisen osalta kohtalaisiksi koskien yhtä asutuskohdetta. Yhteysviranomaisen on johtopäätöksestä samaa mieltä ja katsoo, että hankkeen vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen ovat vähäisiä, mutta kehottaa ottamaan huomioon Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnossaan esiin tuomat seikat koskien voimassa olevaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa 2050. Voimassa olevan maakuntakaavan merkintöjä puuttuu muun muassa sähkönsiirtovaihtoehtojen alueilta ja lisäksi koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset on vain osittain otettu hankkeessa huomioon. Lisäksi yhteysviranomaisen tuo myös esiin maakunnanliiton huomion siitä, että tuulivoimala-alue on maakuntakaavassa osoitettua tuulivoimaloiden aluetta laajempi.

6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat sekä arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

6.1 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiselostuksessa on esitetty kattavasti tuulivoima- ja voimajohtohankkeiden edellyttämiä lupia ja ilmoitustarpeita. Yhteysviranomaisen nostaa esiin seuraavia huomioita hankkeen edellyttämistä luvista, suunnitelmista ja ilmoituksista.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että vesilain 5:6 §:n mukaisesti hankkeesta vastaavan on ilmoitettava muusta kuin vähäisestä ojituksesta valtion valvontaviranomaiselle vähintään 60 vuorokautta ennen ojitukseen ryhtymistä. Hankkeen rakentamistoimenpiteiden alueella ojitusten määrä tulee todennäköisesti ylittämään vähäisen rajan, jolloin niistä on tehtävä ojitusilmoitus. Ojitusilmoituksessa kuvataan ojitusjärjestelyt ja tarvittavat lieventämistoimenpiteet muun muassa kuormituksen ja hydrologisen muutoksen lieventämiseksi. Luokitelluilla pohjavesialueella tapahtuvasta ojituksesta on aina tehtävä ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle vesilain mukaisen luvantarpeen arvioimiseksi.

Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta (lunastuslupalaki, 768/2004) liittyy oleellisesti arviointiselostuksen sähkönsiirron ympäristövaikutuksiin. Lunastuslupalain uudistuksen myötä lain piiriin kuuluvien energiansiirtohankkeiden toteutuksen mahdollistaviin lunastuslupiin voidaan liittää aiempaa täsmällisempiä määräyksiä merkittävien ympäristövaikutusten rajoittamisesta (lunastuslupalaki, 4 §). Lupa- ja valvontavirasto esittää lunastuslupaviranomaiselle näkemyksensä lunastuslupaan liitettävistä lupamääräyksistä. Lupamääräysten laatimisessa hyödynnetään perustellussa päätelmässä esitettyjä muutos-, lievennys- tai jatkoselvitystarpeita. Lupa- ja valvontavirasto myös valvoo myönnetyn lunastusluvassa ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamista. Lunastuslupalain muutos on syytä huomioida sähkönsiirron jatkosuunnittelussa ja optimaalisen reitin valinnassa.

6.2 Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu

huomioon. Lupalaeissa on lisäksi tarkemmat säännökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn huomioon ottamisesta.

7 Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmän sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianomaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 23 §:n mukaisesti. Lisäksi perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ovat nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa: www.ymparisto.fi/juoleikonkangas-tuulivoima-YVA

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 7 300 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (enintään 13 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista annetun asetuksen perusteella.

Luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitettua Natura-arviointia koskeva lausunto on Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) liitteen mukaan maksullinen julkisoikeudellinen suorite, josta Lupa- ja valvontavirasto perii ajankäyttöön perustuvan maksun (83 euroa/tunti). Ison Koirajärven harjun (FI0800120) Natura-arvioinnista annetun lausunnon valmisteluun on käytetty 22 työtuntia.

Suoritemaksu Natura-arviointilausunnosta on 1826 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

9 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026

Perustellun päätelmän valmisteluun ovat osallistuneet seuraavat Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat: ylitarkastaja Jussi Telaranta alueidenkäyttöyksiköstä, ylitarkastaja Manuel Deinhardt ja ylitarkastaja Krister Dalhem vesien- ja merenhoitoyksiköstä sekä ylitarkastaja Miina Jahkonen luonnonsuojeluyksiköstä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Hakkarainen ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen.

Liitteet

Liite 1. Lupa- ja valvontaviraston lausunto Ison Koirajärven harjun (FI0800120) Natura-arvioinnista

Liite 2. Metsähallituksen lausunto Ison Koirajärven harjun (FI0800120) Natura-arvioinnista

Liite 3. Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus (vain hankkeesta vastaavalle)

Jakelu

Lakisääteinen jakelu

Tiedoksi

Lausunnon antajat (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/23080/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/23080/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Heikkinen Erika 03.09.2026 15:11

Esittelijä Hakkarainen Sanna 03.09.2026 15:07